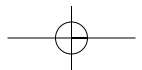
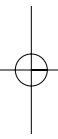
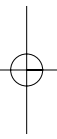
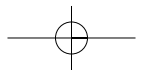
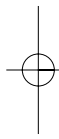
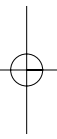

Πρόλογος τοῦ συγγραφέως γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ἔκδοσι

Τὸ νὰ γράψης ἕνα μυθιστόρημα δὲν εἶν' εὐκόλη ὑπόθεσις. Χρειάζεται χρόνο καὶ φαντασία. Ἐνίοτε χρειάζεται κ' ἕνα ἀνάλογο βίωμα. Καὶ γιὰ ἕνα πολιτικὸ μὲ ἀκαδημαϊκὲς ὑποχρεώσεις ὁ χρόνος σπανίζει ἐπικίνδυνα. Ποῦ χρόνος καὶ νὰ διαβάσης ἀκόμη μυθιστόρημα ποῦ γράφει φίλος, ὅταν οἱ ὑποχρεώσεις σου σὲ πνίγουν ἀπὸ παντοῦ. Ἐπιτροπές, γερουσία, ἀρθρογραφία σὲ ἐφημερίδες, κομματικὰ καθήκοντα, τηλεοπτικὲς ἐμφανίσεις παραπλεύρως πρὸς τὶς δύσκολες ἀπαιτήσεις ποῦχει ἢ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ τὶς θυσίες ποῦ ἀπαιτοῦνται γι' αὐτήν.

Ὅταν ἔγραφα τὰ δύο μου πρῶτα μυθιστορήματα τὴν δεκαετία τοῦ 1970, εἶχα χρόνο ἄφθονο. Μὲ εἶχαν συλλάβει ὡς τὸν ὑπ' ἀριθμὸν ἕνα ὑπεύθυνο-κατηγορούμενο γιὰ τὰ γεγονότα τοῦ Γενάρη τοῦ 1977, τὰ ὅποια παρ' ὀλίγον ν' ἀνατρέψουν τὸ καθεστῶς. Τότε, στὴν ἀπομόνωσι ποῦ εὐρέθηκα, ἄρχισα νὰ ζῶ μιὰν ἄλλη ζωὴ, μὲ τὴν φαντασία μου. Νὰ συνθέτω εἰκόνες καὶ σκέψεις μὲ τὸν λογισμό μου κ' ἔτσι νὰ ξεφεύγω ἀπὸ τὴν ἀβίωτη πραγματικότητα, ποῦταν τὸ τίμημα τῶν ἀγώνων μου.

Τὸ μυθιστόρημα ὅμως ποῦχετε στὰ χέρια σας δὲν ἐγράφη ὑπὸ παρεμφερεῖς συνθήκες μὲ τὰ πρῶτα. Δὲν ὑπῆρξε κι' αὐτὸ μιὰ προσπάθεια ἐκ μέρους μου διαφυγῆς ἢ ἔστω ἀποδράσεως ἀπὸ τὸ παρόν, μιὰ ἄσκησις τοῦ μυαλοῦ γιὰ νὰ ὑποτάξῃ τὸ ἀβέβαιο μέλλον καὶ νὰ δώσῃ νόημα καὶ σκοπὸ στὶς δύσκολες,

Άμμος

ἄσπαιρες ὥρες πού περνοῦσα. Αὐτὸ ἐγράφη ὑπὸ ἐντελῶς διαφορετικῆς συνθήκης, μὲ μόνο κοινὸ στοιχεῖο — μὲ τὰ προηγούμενα — τὴν ἀγωνία μου γιὰ τὸ μέλλον αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Μ' ἓνα πνευματικὸ γύμνασμα προσεπάθησα ν' ἀποτυπώσω στὸ χαρτὶ τοὺς προβληματισμούς μου, νὰ ξεγυμνώσω πρόσωπα καὶ προσωπεῖα, νὰ καταδείξω τὴν φευτιὰ πού κρύβεται πίσω ἀπὸ γλυκὰ χαμόγελα καὶ κομποροήμονες ὑπεροπτικῆς δῆθεν ὑπερηφάνειες. Κοντολογίης, ἐπεδίωξα νὰ θέσω τὰ δάκτυλά μου ἐπὶ τὸν τύπον τῶν ἥλων, ἀφ' οὗ δὲν μπορούσα πιά, κάτι μέσα μου μοῦ ἐπέβαλλε νὰ σπάσω τὴν σιωπή, ἔστω κι' ἂν ἡ ἡχώ, ὁ ἀντίλαλος τῆς κραυγῆς μου θάταν πάλι τὸ δικό μου ἡχόχρωμα...

Συνέθεσα ἓνα κείμενο καὶ τὸ ἐνέταξα μέσα σὲ μιὰν ἱστορία πού ἄλλοι τὴν θέλουν φανταστικὴ ἐν ᾧ κάποιοι ἐπιμένουν ὅτι μ' αὐτὴν μου τὴν διήγηση ἠθέλησα νὰ ἐξωτερικεύσω καὶ ἄρα ν' ἀκυρώσω κάτι πού ἔζησα. Καθένας ἄς παραμείνη μὲ τὴν σκέφι πού ἐσχημάτισε, δὲν ἐπιχειρῶ νὰ ἀλλάξω γνώμη σὲ κανένα. Τὸ σημαντικὸ εἶνε ἄλλο· νὰ διαβάσωμε μὲ μάτι κάπως πιὸ διεισδυτικὸ αὐτὰ πού ἡ πέννα θέλησε νὰ κοινωνήσῃ.

Ἐγραφα λίγο πιὸ πάνω ὅτι τὸ νὰ γράψῃς ἓνα μυθιστόρημα δὲν εἶν' εὐκόλη ὑπόθεσις· κι' αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια. Τὸ νὰ τὸ ἀποδώσῃς σὲ μιὰ ξένη γλῶσσα χωρὶς νὰ χάσῃ καὶ τὸ ἐλάχιστο ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ γραφὴ σὲ ὕφος, ἔννοιες καὶ τρόπο ἐκφραστικό, ἀκόμη καὶ συντακτικό, εἶνε ἀκόμη πιὸ δύσκολο καὶ ἀκόμη πιὸ μεγάλη ἀλήθεια. Αὐτὸ ὅμως ἐπετεύχθη χάρι στὴν ἄφογη δουλειὰ τοῦ παλαιοῦ μου μαθητοῦ καὶ συνεργάτου, ἔξοχου ἰσλαμολόγου καὶ δεινοῦ ἀραβολόγου Κυριάκου, τοῦ ὁποίου ὁ γεναῖος ὑπομνηματισμὸς τοῦ κειμένου κατατοπίζει ἄριστα καὶ δεικνύει τὴν βαθεῖα του γνώσι γιὰ τὴν Αἴγυπτο, τὴν καὶ δική του πατρίδα. Τὸν εὐχαριστῶ γιὰ τὸν κόπο του, τὸ πάθος του νὰ δημοσιευθοῦν τὰ ἔργα μου στὴν ἐλληνικὴ (ἔχει ἐτοιμάσει κι' ἄλλα!) καὶ τὴν συγκινητικῶς ἐγκάρδια εἰσαγωγὴ του...

Πρόλογος τοῦ συγγραφέως

Υπάρχει ὅμως καὶ μιὰ ἄλλη διάστασις. Πιὸ δύσκολο ἀπὸ ὅλα εἶνε νὰ κατανοήσης τί ἀκριβῶς ἤθελε νὰ πῆ ὁ συγγραφεύς· τὴν ὑποκειμενική του δηλὰ δη ἐρμηνεία ν' ἀνιχνεύσης πίσω ἀπὸ τὰ μαῦρα ψηφία ποὺ σχηματίζουν τὶς λέξεις. Ὁμολογῶ ὅτι ὁ καθηγητὴς Ἰωάννης Θ. Μάζης τὸ κατάφερε μὲ τρόπο ἀριστουργηματικό· λὲς καὶ ἐκοινωνούσαμε, ὅταν ἔγραφα τὸ μυθιστόρημα· κι' ὅμως τότε μοναχὰ τὸ συγγραφικό του ἔργο τὸ πολύτιμο ἐγνώριζα, ὅπως τὸ γνωρίζουν ὅλοι ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὰ ζητήματα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ὡς ἔργον ἀναφορᾶς, τὸν εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδιάς. Ὅπως καὶ τὸν ἐκδότη Δημήτριο Κ. Σταμούλη εὐχαριστῶ γιὰ τὴν καλαίσθητη ἐμφάνισι.

Τὸ μυθιστόρημά μου αὐτὸ βλέπει τὸ φῶς σὲ γλῶσσα ἄλλη τῆς πρώτης γραφῆς. Μιὰ γλῶσσα ποὺ ἀγάπησα καὶ ἀγαπῶ. Γλῶσσα γνώριμη στὸ ἄκουσμα, ἠχητικὰ μοναδική, γλῶσσα τῶν θεῶν, ὅπως τὴν ἤθελεν ὁ Γκαῖτε. Εἶνε ἡ γλῶσσα μιᾶς γεναίαιας φυλῆς, ἐνὸς ἡρωϊκοῦ ἔθνους, ἐνὸς ἀνυπότακτου λαοῦ. Σ' αὐτὸν τὸν λαὸ καὶ στὴν μακραίωνα φίλια ποὺ μᾶς ἐνώνει, τὴν ἐλληνοαιγυπτιακή, ἀφιερώνω μὲ πολλὴν ἀγάπη τούτη τὴν μετάφρασι.

Κάιρον, Ἰούλιος 2011.

ΡΕΦΑΑΤ ΑΛ-ΣΑΗΝΤ.

